

Motion till riksdagen 2021/22:1833

av **Annicka Engblom (M)**

Antibiotikaresistensen – ett hot mot den globala hälsan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för att bekämpa den ökande antibiotikaresistensen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Till 1900-talets största landvinningar hör utvecklingen av antibiotika. Som genom ett trollslag blev det möjligt att ta upp kampen mot sjukdomar som tidigare varit lika med lidande, vanställdhet och död.

Men det som en gång kunde betraktas som något av ett mirakelmedel, är idag under stark press. Multiresistenta superbakterier hotar patientsäkerheten, och patienter som tidigare kunnat behandlas riskerar nu att dö av banala infektioner. Bara i Europa dödar resistenta bakterier 25 000 människor varje år och beräknas kosta de europeiska hälsovårdssystemen 1,5 miljarder euro.

Det här kan endast gå i en riktning. Nya beräkningar visar att bakterier kommer att ligga bakom ytterligare 10 miljoner dödsfall globalt fram till 2050 och kosta världsekonomin upp till 100 miljarder USD.

Situationens allvar börjar vinna internationell genklang. WHO har förklarat att problemet är ett kritiskt insatsområde, och världens mest omfattande offentlig-privata forskningssamarbete, Innovative Medicines Initiative, har lanserat programmet ”New Drugs 4 Bad Bugs” med syftet att stimulera utveckling av nya antibiotika.

I USA har det initierats en nationell åtgärdsplan för att bekämpa antibiotikaresistens och EU-kommissionen har publicerat en handlingsplan för att bekämpa antibiotikaresistens. Nordiska rådet har under en följd av år haft antibiotika högt på dagordningen med One Health-initiativet, en gemensam nordisk plattform, där man utgår ifrån sambandet mellan hälsa och sjukdom hos djur, människor och miljö. De nordiska ministrarna med ansvar för hälsovårds-, livsmedels- och jordbruksfrågor har gått

samman för att öka det nordiska erfarenhetsutbytet och därigenom säkerställa en optimal gemensam europeisk insats inom området.

Antibiotikaresistens är ett globalt problem, som måste bekämpas internationellt och lokalt. Bakterier känner inte av nationella gränser och de gynnas genom globaliseringen. Vi står med andra ord inför ett problem på konstant frammarsch och som därför kräver en motsvarande dynamisk insats.

Bristande hygien spelar stor roll vid spridning av resistenta bakterier, men kraven på ökad ekonomisk effektivitet, i form av ökade polikliniska behandlingar och kortare sjukhusvistelser, bidrar också till spridning av resistenta bakterier utanför sjukhusen. Att begränsa spridningen av resistenta bakterier kräver insatser tvärs över alla sektorer, som säkerställer enhetligt förebyggande och hantering för att minimera risken för infektion och spridning.

För att undvika en ny pre-antibiotisk era måste alla relevanta sektorer, från hälsovård, forskning och industri till veterinärvård, jordbruk och miljö, involveras. Användningen av antibiotika för att förebygga sjukdomar hos djurbesättningar måste stoppas, samarbete mellan hälso- och veterinärsektorerna måste stöttas, industrin involveras och övervakning och insamling av data som ska användas för att förebygga infektionssjukdomar måste förstärkas. Därtill måste den totala antibiotikakonsumtionen minska, användningen av smalspektrumantibiotika främjas och förebyggande och kontroll av antibiotikautsläpp i naturen förbättras.

Utvecklingen av nya effektiva antibiotika måste påskyndas, på samma sätt som vid utvecklingen av penicillin under 1940-talet. En sådan utveckling är helt avgörande för att lyckas med kampen mot de resistenta bakterierna, men det krävs även kontinuerlig satsning på klinisk forskning och en hälsovårdspolitik som fokuserar på problemet.

Det tvärfackliga arbete som redan äger rum måste stöttas av information och upplysning om korrekt användning av antibiotika. Endast på det sättet kan ett förvärrande av problemet undvikas medan arbetet med en övergripande nationell handlingsplan pågår. Vi måste fråga oss själva: Har vi tillräcklig kunskap om antibiotika? Följer vi anvisningarna? Är antibiotika alltid den rätta lösningen? Inte nödvändigtvis. Som situationen är idag kan antibiotika faktiskt bidra till att göra det onda ännu värre.

Multiresistenta bakterier måste prioriteras mycket mer än vad som görs idag. Om vi inte tar itu med problemet, kommer ännu fler människor att dö på grund av resistenta bakterier år 2050 än antalet människor som dör av cancer idag. Därför måste frågan om bekämpning av antibiotikaresistens få högsta prioritet på den hälsopolitiska dagordningen.

Annicka Engblom (M)